Št. 20. V Gorici, dné 14. maja 1897. Tečaj XXVII.

„Soča“

izhaja vsak petek o poldne in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . gld. 4·40,
pol leta . . . . . „ 2·20,
četrt leta . . . . . „ 1·10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poštnina.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglasé pri upravništvu.

„Primorec“ izhaja vsakih 14 dnij vsak drugi torek in velja za celo leto 80 kr.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 stranij. Kadar je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo.)

Oznanila

in „POSLANICE“ plačujejo se za petstopno petit-vrsto:

8 kr., če se tiskajo 1 krat,
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Večkrat — po pogodbi. — Za večje črke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v tobakarnah v Nunski ulici in v Šolski ulici, v Trstu pri Lavrenčiču nasproti velike vojašnice in pri Pipanu v ulici Ponte della Fabra po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacije pa upravništvu „Soči“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema. — Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo je v Gosposki ulici 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik Vinko Levičnik — „Bog in narod!“ — Tiska in zalaga „Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Krmpotić).

V Gorici, 12. maja.

V soboto je pričela v državnem zboru razprava o primorskih razmerah, in to vsled nujnih predlogov dr. Gregorčiča in dr. Laginje, podanih že 8. aprila. — Ta razprava je pričela takoj potem, ko je zbornica prešla o založbi ministerstva na dnevni red; razprava o tem predlogu je bila ena najvihernejših, kar jih je bilo kdaj v avstrijski poslanski zbornici, vendar je bilo veliko živahnega zanimanja tudi za razpravo o primorskih odnošajih.

Prvi je govoril naš poslanec dr. Anton Gregorčič. Utemeljevati bi bil moral sprva le nujnost predloga in ne spuščati se v podrobnosti. Toda v našem parlamentu je praksa drugačna! Ker so poslanci le redko kdaj gotovi, da bo nujnost sprejeta, ko bi imeli dovolj prilike, govoriti tudi o vseh možnih podrobnostih, zategadel skušajo povedati kolikor največ mogoče že pri utemeljevanju nujnosti same. Takó delajo vsi poslanci vseh strank, takó je storil tudi dr. Gregorčič.

Res je sicer, da naš poslanec je govoril dve polni uri, toda vsled tega bi se predsednik ne smel zadirati v govornika, kakor je storil to premnogokrat isti dr. Kathrein, ki je bil izvoljen predsednikom le po sporazumljenju one večine, v kateri so tudi slovenski in hrvaški poslanci. Predsednik je naposled odtegnil govorniku celó besedo.

Na vemo, ali so člani večine dovoljno protestovali proti takemu nasilstvu od strani predsednika Kathreina; od svoje strani moramo povedati, da slovensko prebivalstvo na Primorskem ni pričakovalo takega postopanja od zborničnega predsednika.

Kaj je vzrok takemu postopanju? Ne bi hoteli reči dvakrat, da niso vplivali na to oni isti krogi, ki so sploh takó daleč zavlekli celo razpravo o primorskih odnošajih, ker jim je neljubo, da pridejo na dan vsa zlodejstva, izvršena na vedno prezvestem prebivalstvu slovenskem in hrvaškem v teh deželah.

Od 8 aprila do 8. maja je potekel cel mesec, kajti vladi se ni nič naudilo, da bi postušala storjene grehe vladnih organov na Primorskem. To radi verujemo! Toda zborničnо predsedništvo bi se ne bilo smelo toliko ozirati na vlado, saj med to vlado in zborničnо večino ni nikake trdne zveze. Imeniten Poljak sam je dejal, da grof Badeni je bolj Lah nego kaj drugega; za primorske Slovane nima nikakega srca, ne dobre volje.

Ali prav radi tega dejstva bi moralo zborničnо predsedstvo nekoliko več ozirati se na razne stranke parlamentarne večine nego na želje grofa Badenija, ali morda celó laškega kluba. Ako se bodo ponavljali taki čini od strani predsedstva, bomo prisiljeni vprašati: ali je izvoljeno to predsedstvo od desnice ali od levice? Zakaj torej tak despotizem nasproti govorniku desnice, ko so imeli vsi levičarji najširšo prostost besede?!

V soboto torej je pričela dolgo pričakovana razprava o primorskih odnošajih. Danes nadaljuje. — Mi prinesemo skupno vse govore naših poslancev in morda tudi nasprotnikov in jih razširimo v 10.000 iztisih med narodom v korist „Slginim“ zavodom. Drugega dobička za zdaj skoro ne pričakujemo od te razprave.

In kakó tudi! Vsi mogoči merodajni stroji delujejo proti slovanskemu prebivalstvu; naj govorimo mi še takó dokazane resnice, vendar smo le mi lažniki, opravljivci in natolcevalci. Tudi naš poslanec dr. A. Gregorčič je tem ljudem le lažnik in obrekovalec, a njegov sobotni govor je sama laž. Takó kričé vsi lahonski listi, takó trdé tudi razni dostojanstveniki, tudi vsi znani gospodje v Gorici. Naravnost v nebó kričeča krivica je to, da gospodje še danes razglašajo za laž in pretiranost vse dokaze, katere je navajal dr. Gregorčič o nečuvenih odnošajih na Primorskem.

Prav v tem, kar smo povedali v zadnjih vrsticah, tiči vsa grozovitost škandaloznih primorskih odnošajev. Ljudjé, ki so za to tukaj, da bi vse videli in po resnici naprej poročali, prav ti nočejo ne videti ne slišati ničesa, kar se je godilo od strani lahonske poulične sodrge proti nam Slovencem, nasprotno pa poveličujejo iz muhe v konja vse, kar zapazijo na slovenski strani ali kar sami izzovejo vsled nevednosti našega ljudstva o usodnosti raznih paragrafov kazenskega zakonika.

Ne pričakujemo torej že posebnih ugodnih posledic sedanje velike razprave v državnem zboru, ako ne pride na krmilo kaka druga vlada, ki ne bo imela takó vezanih rok, kakoršne ima baje grof Badeni do primorskih Lahov. Ako torej ne bo Badenijeva vlada, Slovenci ne bomo po nji žalovali. — Naši poslanci pa naj imajo pred očmi „conditio sine qua non“, o katerem govori brzojavka, podpisana v Podgori od 1215 mož.

Govor dr. Ant. Gregorčiča

v državnem zboru.

V 12. seji državnega zbora dne 8. t. m., in sicer v razpravi o nujnosti predlogov glede primorskih razmer, je govoril naš poslanec (po brzopisnem zapisniku) takole:

„Iz besedila predloga je razvidno, da je isti tudi nujen. Tu gre za mnogoštevilna aretovanja, ki so se izvršila v Primorski, a to ne sme biti, da bi se s takim predlogom postopalo po poslovnem redu, ampak je potrebno, da se istega lotimo z vsemi možnimi krajšanji. Le obžalovati je, da morem se le danes utemeljiti ta predlog, dasi je bil uložen že pred jednim mesecem. Ni mi navada, da bi nadlegoval visoko zbornico z nujnimi predlogi, kajti v vsej XI. sesiji sem predložil le dva nujna predloga, ki sta govorila o bedi in ki sta se tudi rešila v kratkem času. Ako torej prihajam sedaj nujnim predlogom politiške važnosti, more biti uverjena visoka zbornica, da imam dovolj razloga za to. (Tako je!)

Po letošnjih državnozborskih volitvah je bilo v tržaški okolici neredov in nezakonitostij, katerim, žal, ne morem oporekati; obžalujem le, da se more kaj takega dogoditi med mirnim slovenskim ljudstvom, vsikdar zvesto udanim državi, in ki vsikdar spoštuje zakone; ako pa prihaja do izgredov in nezakonitosti med takim pohlevnim ljudstvom, tedaj se moram vprašati: Kaj se je moralo vendar dogoditi vsega, da se je razdražilo to ljudstvo in da se je dalo zavesti do kaj tacega? (Prav res! na desni.)

V manji meri so se take stvari dogodile tudi v Gorici in nje okolici, česar ne bi bili vsikdar pričakovali poprej. Jaz ne morem tajiti resničnih neredov, toda izraziti moram, da je na teh neredih in nezakonitostih ljudstvo le po malem delu krivo iz lastne inicijative, nasprotno moramo pripisati vladi krivdo, v kolikor so se neredi in nezakonitosti vršile na italijanski strani, ker je ona ali odobravala ali dopuščala iste; da bi bila postopala drugače, ne bi se bilo dogodilo vse to. In na drugi strani — v kolikor so se neredi vršili od slovenske strani, — je le-te večinoma pripisati nemodrenu, nepolitiškemu in nezakonitemu postopanju vlade. (Čujte! Čujte!)

Jaz ne ložim italijanskega ljudstva radi tega, krivo je toliko kolikor Slovenci, glavna krivda pa je na vladi in nje organih na Primorskem. (Prav res!)

Da pa bolje dokažem nujnost svojega predloga in da prepričam visoko zbornico, da je dobro, da se vsprejme ta predlog, dovoljujem si, poseči malo nazaj in se omejujem bolj na mesto in deželo goriško, ker ne poznam tako dobro razmer v Trstu in v Istri. (Poslanec Spinčič: To storimo že mi!) Zato bodo skrbeli že drugi gospodje. In tu moram poseči za nekoliko let nazaj, ko je namreč imel v Gorici veliko besedo mož, ki ne živi več danes. Nikakor se nočem dotikati njegovega spomina, ako trdim, da se ni nikdar trudil za to, da bi veljal avstrijskim patrijotom. (Čujte!) Nikdar ni zatajeval svojega političnega mišljenja in vsikdar je govoril povsem odkrito, kar želi in nameruje, dá, bil je celó preodkrit, tako, da je zašel v navskrižje s kazenskim zakonom radi politiškega delovanja svojega in bi bil skoro moral prebiti trdo kazen; na tem je imel zahvaliti svoje prijatelje, da je ubežal iz preiskovalnega zapora, in potem, ko je bil obsojen in contumaciam na šest let, pripisati je imel le Najvišemu pomiloščenju, da je mogel zopet priti v Gorico.

Popred ga je bilo videti v družbi drugih gospodov, od katerih so morali trpeti nekateri, dočim ko je eden njih pravočasno potegnil iz zanjke. Mož je bil v mestni službi, in ko se je povrnil v Gorico vsled pomiloščenja, vsprejeli so ga tam z veseljem in namestili ga zopet kakor mestnega uradnika. Mož ni bil naklonjen Slovencem po svojem politiškem mišljenju.

Toda to treba pripoznati, da je bil v uradnem občevanju s Slovenci uljuden in prijazen, brižen v službi in pravičen. V tem pogledu mu ni smeti očitati ničesar. Ni se dal motiti v svojih politiških nazorih in je štel leto, v katerem bi se dogodile take politiške spremembe na Primorskem, da ne bi trebalo, zlasti v mestu goriškem, biti veščim nemškemu jeziku. Tudi mu ni bilo do tega, da bi se njegovi otroci naučili temu jeziku. On je odgovarjal za svoje ideje, ki, kakor rečeno, niso bile avstrijske, in v toliko je bil značaj, poštenjak. On je trpel za svojo idejo, potegoval se je za isto in je pozneje moral prebiti marsikaj; v tem pogledu se ugodno razlikuje od mnogih druzih iz sedanje dobe, ki sicer časte in nosijo njegovo ime, a nimajo toliko srčnosti, da bi mu sledili kakor v mišljenju, tako tudi v izjavah mišljenja. (Poslanec dr. Rosenstock: Kdo je to? — Klici: Favetti!) On je bil resnični vodja političkega gibanja v Gorici, in za časa tega vodstva njegovega se je dogodila marsikoja demonstracija. Ko je avstrijsko prebivalstvo slavilo neko patrijotiško slavnost, odšel je s svojimi somišljeniki preko meje v Palmanovo in je tam praznoval po svoje. Na povratku so se tej družbi postavili nasproti ljudje ki niso bili Slovenci, vendar pa zvesti cesarja; ti so bili ogorčeni na tem, da se uhaja preko meje in se uganjajo politiške burke in so dobro naklestili to družbo. V istem času se je v goriškem gledališču dogodila grda demonstracija v navzočnosti prejasnega člena Najviše cesarske hiše. (Čujte! Čujte!) Postopal je na tak in sličen način, in žal, da moramo pripoznati, da se je veliki del mlajšega rodu vzgojil v duhu in pod perotmi tega moža. Nastopila je v Gorici tudi nasprotna stranka; prebivalstvo goriško se nikdar ni zlagalo s tem, nasprotno, nezadovoljno je bilo s tem in žugal je poraz občinskemu tajniku in občinskemu svetu, ki ga je vzdrževal. Ko se je približala ta nevarnost, ko so se bali, da bi o novih volitvah utegnila biti izvoljena druga večina, ki bi morda odslovila tega občinskega tajnika, požuril se je občinski svet goriški, da je že v naprej določil penzijo svojemu uradniku, in za penzijo so mu računali tudi tisto dobo, ki jo je preživel v inozemstvu. Slednjič je umrl mož pred nekoliko leti, po kratki bolezni, skoro nagloma. Tedaj je bila velika žalost v občinskem svetu goriškem, in skienili so, da se na mestne stroške pokoplje toli proslavljeni mož. Pokepan je bil torej z veliko slavnostjo in pompom. Ulične svetilijke so bile opremljene črno, v sprevodu so bili mestna godba in gasilci in občinski svet je spremljal in corpore drazega pokojnika.

Povdariti pa moram, da v občinskih stvareh niso posebno hvalili moža, to je, ozirom na vodstvo občinskih poslov. O tisti priliki se je posebno odlikoval neki mladi odvetnik, ki je v občinski seji pel hvalno pesem pokojniku in je na tega moža kazal kakor na idejal, katerega naj posnemajo mladi Goričani, in ta mladi odvetnik je danes župan v Gorici. (Čujte! Čujte!)

Dva sina pokojnikova se nista predstavila, ko sta prišla v dobo vojaške obveznosti, ampak popihala sta jo v Italijo. Tretji sin se je predstavil sicer, toda med službovanjem se je udeležil neke demonstracije v Vidmu; vedé, kaj ga čaka, je zapustil zastavo in je odšel v Italijo. Kako je to, da se v občinskem svetu goriškem predstavlja za uzor, kateremu naj bi sledili drugi, mož, ki je bil poštenjak v mnogokaterem pogledu, ki je bil značaj, katerega pa ni možno hvaliti v političnem pogledu?

Dozdeva se, žal, da one besede niso ostale brez učinka, kajti letos se je dogodilo zopet, da sin prvega meščana goriškega ni došel na nabor, ampak je doposlal sprečevalo, da je bolan. V resnici pa so ga videli na ulici istega dne. Tu seveda ni hotel zaostajati tudi sin druzega podžupana. Na nabor ni prišel, pač pa se je bavil v prodajalnici. Tudi v drugem pogledu se dozdeva, da mlajši rod goriški sledi onemu možu. Toda, to hočem povdariti v poznejšem delu svojega govora. V Gorici so se spremenile razmere. Voditelj političkega življenja je umrl, med tem pa so se dogodile druge spremembe. Vojno leto 1866. je bilo za nami, odnošaji so se zjasnili in vnanje razmerje Avstrije do Italije je postalo drugo. To je nekoliko vplivalo na notranje življenje in dandanes ni opaziti tako lahko, da bi v Primorski tako očitno grešili zoper avstrijsko misel. Izdali pa so drugo parolo, po kateri delajo. Posebno kar se dostaje Gorice, povdarja se vedno in vedno, da treba čuvati italijanski značaj mesta.

(Dalje pride).

DOPISI.

Komen, 11. maja. — (Veselica na Gorjanskem). — Kar je „Jupiter Pluvius“ dne 2. maja pokvaril, da se ni mogla vršiti napovedana veselica bralnega društva gorjanskega „Národni dom“, to je popravilo vreme v nedeljo — 9. t. m. — ko je omenjeno bralno društvo priredilo lepo veselico.

Veselica, napravljena na dvorišču gosp. posestnika in krčmarja J. Štrekelja, snovala se je na jako široki podlagi. Vrli Kraševci so se odzvali od vseh krajev in tudi mnogo Tržačanov je došlo na Gorjansko na svojih biciklih. Udeležba je bila mnogobrojna in nepričakovano velika. Prišla je tudi vsa komenska inteligenca. Dvorišče, na katerem se je veselica vršila, je bilo krasno ovenčano s smrečjem, majavci in zastavami; oder je bil kaj lepo napravljen in na zastoru se je daleč na okrog videl napis: „Slovan na dan!

Pred veselico je svirala veteranska godba mavhinjska lepe komade slovanskih podpuri in koračnic. Potem pa se je dvignil zastor in na odru se je pokazal g. Ludovik Štrekelj, župan gorjanski. Po primernem pozdravu, katerega je imel g. župan, naglasivši v patrijotično navdihnjenih besedah namen veselice, se je spominjal našega zatiranega naroda ter spodbujal k delavnosti in vstrajnosti, na kar je godba zasvirala: „Naprej zastava Slave!“

Potem pa so se vršile programove točke, kakor so bile v vabilu objavljene, jako eksaktno; in sicer: A. Nedved: „Ljubezen in pomiad“, možki zbor. S. Gregorčič: „Naš čolnič otmimo“, deklamacija, katero je vrlo dobro deklamoval g. A. Štrekelj, sedmošolec v Trstu. Volarič: „Ti osrečili jo boš“, možki zbor. Volarič: „Slovanska pesem“, mešan zbor, in igra „Mutec“. — Sledile so še točke: Klaič: „Svračanje“, možki zbor; A. Bartl: „Oj planine“, mešan zbor.

Kakor sem že omenil, je bil govor (pozdrav), g. župana dobro sestavljen in s pravim občutkom govorjen. Pevske točke, katere so izvajali domači pevci gorjanski pod vodstom gospoda Al. Šonca, komenskega učitelja, so se vršile vseskozi pohvalno, da ne rečem prav dobro, in so bile simpatično sprejete; nekatere so se morale celó ponavljati. Posebno so ugajali posamezni mešani zbori, kakor „Slovanska pesem“ in „Oj planine“, katere so peli domači pevci, komenske gg. učiteljice in gg. učitelji ter več tomajskih gospodičen in gospodov in drugih sotradnikov, kateri so se morali vsi na občno željo ponavljati. Posebej moram omeniti gospoda Šonca, tomajskega pevca in brata slovenskega g. učitelja, kateri nas je s svojim zvonkim glasom kar očaral. Posebno tomajskim pevkam moramo biti hvaležni, da so nastopile tako rekoč nepričakovano in vendar tako uspešno.

Pevskim točkam je konečno sledila igra „Mutec“, katera se je zares kaj gladko igrala. Oboji, igralci in igralke, so se resno in jako pohvalno trudili, doseženi ugoden uspeh ter so s svojimi dobro premišljenimi vlogami puščali pri poslušalcih jako ugoden utis. Po končanem sporedu in tudi med posameznimi točkami je svirala kaj dobro veteranska godba. Potem je pa začel ples na dvorišču na velikem „brejaronu“, katerega se je udeležilo z vso vstrajnostjo mlado in staro. Drugi so zasedli mize in so pri kozarcu dobrega „terana“ v veselem pogovoru pri petju razveseljevali do ranega jutra. Navzoči so bili tudi vrli nabrežinski pevci s svojim pevovodjem g. učit. A. Tancetom in nam prepevali nalik slavcem po domačih gajih. — Slava jim!

Slednjič dostavljam, da se je gostilničar resno trudil po moči ustrezati željam gostov.

Da je bila veselica dobro obiskana, je dokaz to, da je došlo v denarnico, ako sem dobro obveščen, 170 gld. samo na ustopnini in pri plesu 380 gld.

Take in jednake veselice po deželi so za medsebojno spoznanje, za jačenje narodne ideje in zavednosti jako koristne in primerne ter vsled tega jako umestne. Želeti bi le bilo vsled tega, da bi ne bile tako redke. Ergo, vivat sequens! Črnogorski.

V Dolenjah, pri mejni reki Idriji, so imeli v nedeljo (III. po Velikinoči) lepo cerkveno slovesnost, katero je vodil v ta namen povabljeni misijonar Tomazetič. Prišli so tudi gg. mirniški, rutarski, kožbanski in popoldne še gradenski. Zjutraj so pristopili otroci k I. sv. Obhajilu; popoldne ob 4. uri so pa napravili veliko procesijo, pri kateri so nosili 4 nove blagoslovljene kipe med petjem in pritrkovanjem. Slovenskega petja ni bilo niti v cerkvi, niti pri obhodu, ker se za take reči ne brigajo Dolenjci, dasi biva med njimi mnogo Slovencev — „moriturí“.

Po dokončani božji službi so se zbrali pevci iz Mirnika in so v krčmarjevem dvorišču pod vodstvom g. Trčiča mnogo slovenskih — in le takih — vrlo dobro zapeli. Mirno so prišli, pevajoče odšli; nobenega nereda ni bilo.

Poštne zadeve. (Izv. poročilo). — Dné 5. maja t. l. je imelo ob navzočnosti okolo 100 članov društvo c. kr. poštarjev in poštnih opraviteljev za Kranjsko, Primorje iz Dalmacijo svoj XVI. redni občni zbor, ob jednem se je praznovala tudi petindvajsetletnica tega društva v prostorih velike dvorane novega poštnega poslopja v Trstu; predsedoval je predsednik društva A. Schrey, c. kr. poštar, ob navzočnosti c. kr. poštno-ravnateljskega vodja Karola Pokorny-ja, poštnih svetovalcev Garimberti in pl. Heydenberg, c. kr. poštarskega tajnika dr. Pospišila in drugih višjih uradnikov ravnateljstva.

Najprvo je pozdravil predsednik navzoče v nemškem, slovenskem in hrvatskem jeziku, na to podpredsednik društva I. Grego v italijanskem, kojim je sledil sijajni govor gosp. višjega ravnatelja z burnim odobravanjem; izrazil je svoje veselje radi mnogoštevilne udeležbe deželnih poštarjev celo iz oddaljene Dalmacije, povdarjal osobito važnost petindvajsetletnega obstanka društva, opisoval delavnost sedanjega predsedništva, omenjal posebno važno točko občnega zbora, reorganizacijo deželnih pošt. i. t. d. in zaključil govor z željo, da bi napravil sedanji občni zbor v kolegijalnem pomenu globok utis, izid pa bodi v blagodejni razcvit društva v vsakem oziru.

Na to je opisoval predsednik Schrey historične podatke, tičoče se petindvajsetletnice društva; poroča v delavnosti predstojništva od minolega občnega zbora, da je društvu doraslo na 373 članov, za kar se je zahvaliti v prvem pogledu gospodu nadravnatelju in požrtvovalnosti tajnika dr. Pospi-

šila, katera sta si pridobila nepozabne zasluge za društvo.

Prestopivši k dnevnemu redu je sporočil predsednik natančno poročilo o sedanjem stanju reorganizacije deželnih pošt, kojemu je sledilo določilo dne otvoritve društvene bolniške blagajne za 1. julija t. l. V odbor blagajne so bili voljeni poštarji: Novak iz Kamnika, A. Schrey iz Jesenic, Obreza iz Vrhnike, Sorč iz Bovca, Miani iz Ogieja, Diana iz Vodnjan-a, Rendić iz Sv. Petra v Braču, Vusio iz Bola, Gerbin iz Knina in poštni opravitelji: Nagù iz Javornika, Crevato iz Buj in Novak iz Biograda.

Na predlog predstojništva društva je bil v znamenje neomahljive udanosti in neomejeni hvaležnosti enoglasno s frenetičnim odobravanjem izvoljen kot pokrovitelj društva gospod nadravnatelj Karol Pokorny; enako sta bila v znak priznanja njih zaslug za društvo izvoljeni častnimi člani: gosp. poštni svetovalec Garimberti in tajnik dr. Pospišil. Nadalje je bilo določeno ustanoviti ob priliki petdesetletnice preslavnega vladanja našega presvitlega cesarja eno ustanovo za brez lastne krivde v nesrečo padle poštarje in opravitelje.

S trikratnim vsklikom v slavo presvitlega vladarja je zaključil predsednik skoro 5. ur trajajoči zanimivi občni zbor.

Ob 5. uri popoldne so se zbrali udeleženci občnega zbora v salonih Hotela „de la ville“ k banketu, pri katerem je bil pričujoč tudi pokrovitelj društva, gospod nadravnatelj Pokorny z gospodom ravnateljstva, svirala je godba in vršila se je dolga vrsta napitnic, od katerih je osobito omeniti ono, kojo je govoril gospod višji ravnatelj na njegovo Veličanstvo našega cesarja.

Iz Prvačlno. — Naša vrla poddružnica sv. Cirila in Metoda — že dvakrat pokroviteljica, broječa veliko vnetih društvenic — je imela dne 9. t. m. po poldanski službi božji letni občni zbor. Zanimanja vredno je to, da so si v polnem številu zbrane društvenice stale nasproti v dveh močnih strankah, druga bolj goreča od druge. Gospa prvomestnica Orlova je slikala v kratkem jedernatem in navdušujočem govoru pomen blagotvorne, razvoj šolstva in omike pospešujoče družbe; povdarjala je še posebej važnost ter vsestransko korist društva, ter tako oživljala in bodrila prisotne sovrstnice, naj vstrajajo ne glede na osobnosti. Istinito in opravičeno smemo reči, da je družba sv. Cirila in Metoda velesila, to je dragoceni biser našega milega naroda, ona s svojo sestrico, Mohorjevo družbo, narod takorekoč poraja iz smrtnega spanja, krepi in širi med ljudstvom ljubezen do materinega jezika in do domovine; stoji kot močan branik proti nasilstvu in potujčevanju. Z ozirom na obe družbi mora vladati med nami in povsod soglasje in jedinost, smatrati jo moramo kot angelja rešitve, miru in sprave, kot čudotvorno nam še pravočasno iz nebes poklonjeno pomoč, da nas ne pokonča žvepleni ogenj, kojega vsipljejo na nas naši sosedje. Lot je všel v spremstvu dveh angeljev iz Sodome in Gomore in se otel, žena pa je gledala žvepleni padajoči ogenj ter je nesrečno poginila. Mi ne smemo le z mirnim srcem homatije in ljute naskoke motriti in gledati, marveč moramo sodelovati z narodno disciplino ter se posluževati vodilnega gesla „Svoji k svojim“, ki posebno sedaj že pri začetku vznemirja. Izmed naših društvenic naj se nobena ne izneviri, nobena niti družbi niti geslu.

Gospa Mozetičeva, tajnica, je prečitala po krasnem in vspodbudnem nagovoru prvomestnice razne zapisnike sej, med drugem tudi ganljivo spomenico, kojo je odposlala poddružnica g. Svetcu povodom pedesetletnice. Sledilo je poročilo g.čne Poljšak-ove o stanju blagajnice. Jednoglasno je bila od obeh strank izvoljena kot prvomestnica g. Aug. Orel; tajnici in blagajničarci pa se je posrečilo vkljub silnemu strankarskemu odporu in živahni agitaciji k zmagi; voljeni sta bili z 48 glasovi proti 17. Namestnice odbornic so gg.: Gregorič Ivana, Zoren Jožefa, Zoren Rozalija, Pahor Terezija.

Od nekod. (O razmerah v Kopru.) — Velečastiti gospod urednik! V 16. štev. cenjene „Soče“ sem Vam opisal že nekoliko, kake krivice se godé našim dijakom v Kopru. Izvestnim gospodom je še vse premalo, da so bili gojenci napadeni pred očmi ravnatelja in profesorjev pred zavodom, da je moralo orožništvo razganjati tolpe, ki so oblegale ob belem dnevu dijake na stanovanjih, premalo jim je, da so bili potolčeni, zasramovani in zaničevani.

Ravnatelj učiteljišča je uvedel preiskavo, češ, ker so si dijaki samovoljno podaljšali počitnice. **Torej samovoljno podaljšanje počitnic je bilo, ko so morali bežati naši sinovi iz mesta, da so si rešili življenje!** Dà, vse bi hoteli pomašiti in pokriti! Mašiti usta našim profesorjem in dijakom, maši se usta celo našim poslancem, a resnica **mora** na dan! Naši dijaki so torej strogo kaznovani, kajti dosedaj še niso dobili štipendijev, med tem, ko so iste dobili Italijani že pred Veliko nočjo. „Ja Bauer, das ist etwas anderes“.

In našim dijakom se ne verjame, da so morali bežati v očigled dejstvu, da so bili nesramno napadeni, ko so se vračali na parniku, kakor ste javili. V očigled dejstvu, da je bil napaden dne 27. aprila, torej po vrnitvi, neki hrvaški gojenec, in bil tako silno udarjen po glavi, da se mu je vlila kri in je moral k zdravniku. Zakaj pa prepovedujete, g. ravnatelj, gojencem še sedaj, hoditi na sprehod, in jih svarite, da naj se varujejo? Torej vendar ni tako krasno varno in prijetno v Kopru, kakor vi poročate na višja mesta! Hočete tudi, da Vam malo dokažemo, kako vse drugače postopate proti laškim gojencem? G. ravnatelj, zakaj ste plačali štipendij onim gojencem, ki so kričali po mestu dne 10. marca t. l.: „Abasso, morte ai sčiavi?“ Saj jih poznate po imenu. Hočete, da si preskrbimo mi njih imena in jih imenujemo javno? In potem ste plačali po Velikí noči štipendij za mesec april tudi onim, ki so jih javili naši gojenci, da so bili v zvezi z napadalci. Dokaze v to imajo naši gojenci poleg drugih, ki niso meni znani, tudi te-le: Pred napadom dne 6. aprila so hodili gojenci Vascotti, Noulian in še nekateri drugi z istimi napadalci in kazali za našimi mladeniči. Med napadom je vskliknil neki ital. gojenec, ko ga je napadalec zadel s kamenom: „Occio, che ti me gha ciapa mi“ in napadalec mu je rekel: „La scusi, no go visto“. Drug ital. gojenec je klical napadalcem: „Vardè, de no darghe ai nostri“. In ko so hoteli orožniki prijeti par napadalcev, kako so kričali ital. gojenci: „No, no è questo itd.“ Zakaj se odkrivajo od onega dne ital. gojenci vsem čevljarjem in hodijo z najhujšimi razgrajalci? Zakaj jim nič ne storite, g. ravnatelj, ko se pritožujejo naši gojenci, da jih laški njih sošolci psujejo in žalijo. Ni čuda, da so zgubili naši dijaki vse zaupanje v Vas, g. ravnatelj, da si ne vedo drugače pomagati, nego, da sporočajo vse starišem domov, kar je jedino pametno. Vse to, kar počenjajo laški gojenci, Vam je g. ravnatelj, kakor sem zvedel, prav dobro znano. Samo ne vem, Vam je li znano, kaj je rekel neki ital. gojenec III. tečaja ravno onega dne, predno je bil udarjen gojenec Benažić? Rekel je: „Kdor bi izmed ščavov šel k ravnatelju kaj o nas povedat, poskrbimo, da se ga dobro natepe“. In zvečer istega dne je bil udarjen omenjeni naš gojenec, ker je bil res šel nekaj javit gospodu ravnatelju. Kdo je zakrivil ta napad?!

Mnogo, mnogo bi se mogel pisati o razmerah v Kopru, ko bi hotel porabiti vse gradivo, vsa pisma, hi sem jih dobil tekom 2 tednov iz Kopra. H koncu pa si dovoljujem vprašati: Ve-li izvestna gospoda, da so naši mladeniči v Kopru večinoma revni in **da bodo morali pustiti zavod, ako se jim vzkrati štipendij?** So li res zaslužili kako kazen, posebno tako strogo, kér se nišo pustili razmesariti od koperskih divjakov? Slovenski starisi, ukrenimo potrebno, da se nam in našim sinovom ne bode godila taka krivica! Vas gg. poslanci, ki ste jedino upanje naše, pa prosimo nujno nagle pomoči!

Slovenski oče.

Domače in razne novice.

Uredništvo „Soče“. — Dosedanji odgovorni urednik g. D. Strucelj je odpotoval v Ameriko; z današnjim dnem je prevzel uredništvo „S.“ in „P.“ gospod Vinko Levičnik. Na službo občinstva bo urednik vsak dan od 11. do 12. predp. v tiskarni.

V Solkanu je bila v ponedeljek poroka odvetnika g. dr. Alojzija Franko z g.čno Gabrijelo Doljakovo, hčerko nepozabnega rodoljuba g. Matije Doljaka. Solkan je kazal ta dan nenavadno lice. Fantje so napravili pred Doljakovo hišo slavolok, na katerem so vihrale zastave; tam so pozdravili novoporočenca. — Pri tej priliki so darovali gg. ženin, notar Ignacij Gruntar in nadinženir Jos. Doljak vsak po 10 gld. (skupaj 30 gld.), za „Slogine“ zavode.

Osebne vesti. — Gosp. Julij pl. Kleinmeyer, c. kr. profesor na moškem učiteljišču v Kopru, je slavil 9. t. m. petdesetletnico svojega rojstva. Res plemenitemu gospodu želimo, da mu dal Bog živeti v zdravju še mnogo let na korist našega naroda! — Skušnje učiteljske usposobljenosti so napravili v Kopru z dobrim uspehom: Artur Kodrič iz Loma pri Kanalu, Fran Križman iz Levpe pri Kanalu in gospodična Josipina Šlunder, učiteljica v Kobaridu.

Razprava o primorskih odnošajih je nadaljevala včeraj cel dan. Govorili so poslanci Spinčič, Rizzi, Žitnik, vladin zastopnik, Lenassi, Biankini, Pfersche (levičar), Ferjančič, na to pa glavna govornika Hortis in Laginja. Na to je bila nujnost sprejeta. Prihodnja seja bo v torek; govorila bosta dr. Brzorad in dr. Gregorčič.

Prepovedana veselica. — Slovenska Čitalnica v Dol. Vrtojbi je namerovala prirediti veselico na korist ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici. Goriško okrajno glavarstvo pa veselice ni dovolilo iz uzroka, baje, ker se pri istih zbere preveč ljudstva. — Splošno, g. glavar se je baje izjavil, da ne bo dovolil nikake veselice več v okolici. Ali ima zadnjo besedo slavno goriško glavarstvo? Mislimo, da ne, radi tega naj se uloži utok proti prepovedi.

Vse gre, ako se hoče! — Goriški Slovenci se pritožujemo od leta do leta proti načinu porotnega obravnavanja. Vedno so imeli polno izgovorov, da slovenske obravnave niso mogoče iz teh in onih razlogov. Govorili so takó, ker niso hoteli, da bi se vršile porotne obravnave tudi v slovenskem jeziku iz edinega razloga, da varujejo italijanskemu jeziku neko dozdevno „pravico“.

Toda že hladnomisleči Italijani so spregledali, da italijanskemu jeziku se ne godi nikaka krivica, ako pride Slovenec pred take porotnike, ki ga dobro razumejo, in ako se vrši vsa obravnava v slovenskem jeziku. Italijanskim porotnikom samim je silno mučno, ko morajo poslušati dolgotrajne obravnave, ko se zgubi največ časa s tolmačenjem, o katerem vrhu tega nimajo še nikake gotovosti, da je tolmačenje točno in resnično.

Da pa vse gre, ako se le hoče, to so pokazale nekatere obravnave tega tedna, dasi lista porotnikov Slovencem ni posebno ugodna.

V torek se je vršila obravnava proti trem mladeničem iz Bilj. Od strani zagovornika in potem državnega pravdnika so bili odklonjeni vsi taki porotniki, ki ne umejo dovolj slovenski. Na to se je vršila vsa obravnava v slovenskem jeziku; vodil jo je gospod svetnik Schmarda prav lepó in gladko; celó konečni govor g. predsednika je dokazal, kakó lepó je mogoče obravnavati tudi v slovenskem jeziku pri naših porotah, ako je le nekaj dobre volje. Verujemo, da gg. predsedniki, ki niso Slovenci, imajo precej težav in več truda, ali vse to se da premagati tekom dveh zasedanj. Gospod svetnik Schmarda je vodil že to prvo obravnavo takó gladko, da ni bilo niti najmanjšega nesporazumljenja na nikako stran: on je razumel vse in vsi porotniki so razumeli njega, vse gladko, vse lepó. — Evo dokaz, kakó lahko je mogoče obravnavati v slovenskem jeziku tudi pri porotah v Gorici, ako se le hoče.

Tudi v sredo je bila slovenska porotna obravnava. Sodnemu dvoru je predsedoval gosp. svetnik Flegar. Tudi ta dan je šlo vse gladko, vse lepó, dasi sta bila med porotniki dva gospoda, ki sta po mišljenju sicer Italijana, ali slovenski razumeta precej dobro; tolmač je bil napotreben, ker sicer bi trpela obravnava mnogo dalje.

Ta dan je bila tudi obtožnica izvirno slovenska brez laškega prevoda, dočim je bila v torek obtožnica laška, prečital se je pa tudi slovenski — prevod. Tudi danes se vrši obravnava na podlagi izvirne slovenske obtožnice, — No, zaradi tega Gorica še vedno stoji, ni se še pogreznila v zemljo, a tudi laškem jeziku se ni zgodila nikaka krivica! — Kar je bilo mogoče v teh slučajih, zakaj bi ne bilo vedno, ko je obtoženec Slovenec?! Do tega bo moralo priti, ker prej ne odnehamo, saj Slovenci nismo „inferijorna raca“.

V torek in v sredo je zastopal državno pravdništvo namestnik d. p. dr. Sanzin; govoril je seveda slovenski. — Zakaj naj bi ne bilo vedno takó, ko je obtoženec Slovenec! Saj je sio ta dva dneva vse takó hitro in gladko uprav radi tega, ker je izvršilo d. p. svojo dolžnost. Naprej takó, sicer ne bomo prijatelji!

Oba predsednika sodnega dvora sta pa dokazala, kakó lahko so mogoče slovenske obravnave, ako se le hoče! Trudila sta se res radi jezikovnih težav, ali vsak začetek je seveda težak. Nadejamo se, da sedanji trud ne bo brez uspeha za prihodnje čase.

Prosimo vstrajnosti!

„Oropan“ cigan. V torek je bila pred goriško poroto prav zanimiva obravnava. Mladeniči Anton Namar, Miroslav Skalar in Andrej Čuk so bili zatoženi, da so 17. januvarja sporazumno napadli cigana Miha Hudoroviča, pretepli ga in mu s silo vzeli listnico, v kateri je bilo 20 gld.; prazno listnico da so mu potem vrnili. Pozneje pa, da sta Namar in Skalar vzela ciganu še mošnico z gld. 1·50. Zatoženi so bili torej hudodelstva ropa. — Obravnava, ki se je vršila v slovenskem jeziku, ni dognala nikake prave gotovosti ne o ropu in niti ne o navadni tatvini; ker pa so bila vprašanja postavljena za rop, so porotniki z večino glasov vse tri oprostili.

Obravnava je pokazala, da cigan je prišel pod noč 17. jan. v krčmo Sollerjevo v Biljah; ker je bil že malo pijan in zmerjal fante z „raberji, šašini in tatovi“, so ga ti pretepli; cigana so hoteli drugi odpraviti iz krčme, ali ni se dal, marveč prišel je zopet v krčmo in ondi plačal fantom celó 12 litrov vina, pili so do 10½. Priča Soller je slišala cigana mrmrati: „Mislite, da je prišel k vam cigan, ali je prišel pravi tič; to vince vas bo še drago stalo.“ Ko je plačeval vino, so mu videli v listnici desetak in dva petaka. — Zunaj pred krčmo je nastal zopet pretep; prvoimenovana sta cigana pretepla. Cigan je trdil, da mu je nekdo listnico vzel iz žepa; sprva je imenoval nekega druzega, pozneje pa Skalarja. Jedna priča je videla, da cigan je pustil nekaj ležati na tleh, kar je Skalar pobral; to je baje bila ona listnica. Skalar je šel s pričo v bližnjo hišo, pregledali so listnico, ali denarja ni bilo v nji. Ali je Skalar po poti gredé odprl listnico, ni bilo dokazano. — Cigan je med tem upil, zmerjal in zahteval listnico. Rekel je, da gre v Gorico k orožništvu naznanit vso reč; povabil je Namarja, naj gre ž njim in mu obljubil plačilo za pot. Blizu Vrtojbe je prišel za njima Skalar in hotel ciganu vrniti prazno listnico. Namar zdaj ni hotel iti več naprej in je zahteval plačilo; ker je cigan trdil, da nima denarja, sta ga fanta preiskala in našla v mali mošnici 70 kr. (cigan je trdil, da je bilo gld. 1·50). — Zagovorniki so bili gg. Abram, Battigi in Stanič. Vsi trije so izključili možnost, da bi bili fantje dogovorjeni, da napadejo in oropajo cigana. Ako bi to bili nameravali, bi ne izvršili svojega namena v vasi zunaj pred krčmo, ampak počakali bi ga na samoti. Dalje vse ravnanje ciganovo ne obuja zaupanja; mogoče je, da je cigan denar že prej vzel iz listnice, da bi izvršil svojo grožnjo proti fantom. Da je pozneje vzel Namar ciganu mošnico s 70 kr. (ali gld. 1·50!), to ni rop, marveč drugačen pregrešek, ker se je hotel nasilno le izplačati. Da li bili fantje ciganu listnico vzeli, ni bilo dokazano.

Vprašanja so se glasila na rop 20 gld. in gld. 1·50 za vse tri. Porotniki niso bili prepričani, da se je tu izvršil kak rop in so oprostili vse tri z večino glasov (7—8). Ako bi bila vprašanja drugačna, bi fantje najbrže ne bili povsem prosti, vsaj vsi trijé ne. Toda ropa ni bilo! — Ta obravnava bodi fantom v svarilo, da ne pridejo nikdar več na zatožno klop, toliko bolj, ker niso posebno ugodno opisani. Naj pokažejo zar v prej z lepim in poštenim življenjem, da je bilo v resnici najbolje ako so bili oproščeni.

Detomor. — Leonora Renko v Lokovcu je nezakonska hči; stara je 29 let. Že l. 1892. je imela tudi ona nezakonskega dečka, ki živi. — Tudi v noči 26|27. decembra pret. leta je porodila nezakonsko deklico; dotlej je vedno tajila svoje stanje, dasi so sumili vsi, da mora priti kaj takega. Ona pa je hotela odpraviti s sveta tak viden dokaz njenih grešnih zvez; zategadel se ni nič pripravljala na prihod otroka. Ko je porodila, je prerezala otroku vrat z malim žepnim nožičem, vled česar je dete umrlo. Truplo je skrila v nekem zidu. — Ali kmalu je prišlo vse na dan, Leonoro so deli pod ključ, in v sredo je stala pred porotniki. — Izgovarjala se je, da dete je prišlo mrtvo na svet in da otroka ni umorila; ako je bil ranjen, se je moralo to kakó drugače zgoditi. — Toda vse priče so govorile proti nji. Pričanje dveh zdravnikov pa je potrdilo, da otrok je bil povsem razvit, zdrav in da je prišel živ na svet, ker v pljučih je bil zrak; rana na vratu je bila prizadeta z rezilom in je bila smrtna. — Porotniki (načelnik g. Andr. Gabršček) so jo soglasno proglasili krivo, a sodišče jo je obsodilo na sedem let težke ječe z enim postom vsako leto 27. decembra. Renko je poslušala to razsodbo jako hladnokrvno.

„Che ti vegni un colp!“ — Pri porotni obravnavi 11. t. m. je bil izvoljen načelnikom porote naš tiskar g. A. Gabršček. Ko je čital pravorek, so nekateri laški poslušalci polglasno izgovarjali: „Che ti vegni un colp!“ In to se je ponavljalo desetkrat! In potem naj še porečejo, da niso ljubeznivi! Ako bi pričujoči Slovenci reagovali, kdo bi bil kriv? Mari ne zopet — Slovenci?

Zanimiv dodatek o volilni korupciji. — Svoječasno smo neoporečno dokazali, kakó so podkupovali naše volilne može v V. kuriji. Te dni smo prejeli klasičen dokaz, ki pové mnogo več nego bo marsikomu ljubo.

— Cerkovnik Andrej Filipič v Ravnici je bil poklican k proslulemu Antonu m. Obizzi-ju zastran neke „ceste“. Ko je prišel k njemu, ga „slučajno“ ni bilo doma; njegova soproga ga je prijazno sprejela in izvršila sama vse potrebno po nalogu svojega soproga. Dala je Filipiču listek, na katerem so bili napisani ti-le volilni možjé: Oblokar Janez št. 71, Trpin Leopold št. 69. in Bašin Anton št. 51. v Solkanu, Brezigar Franc v Zagori (občina Deskle) št. 100 in Leban Valentin v Grgarju št. 178. Torej prav zanimivo-sumljivo natančni podatki! Dala mu je tudi pet čistih glasovnic z uradnim pečatom c. kr. okraj. glavarstva. Za vsako glasovnico mu je ponudila tudi 5 gld., torej skupaj 25 gld. in rekla: „Ako ti le volilni možjé oddajo te čiste glasovnice, dobé, ako bodo zahtevali, tudi še več denarja, tudi do 20 gld.“ — Filipič popraša: „Ali kakó se bo vedelo, da so oddali te glasovnice?“ — Obizzijeva žena mu pojasni: „Glejte, na vseh petih glasovnicah je povsem enako odtisnen uradni pečat na istem mestu na desni strani in enako obrnen. Po tem komisija spozná na listku zapisane volilne može“. — (V resnici so vse glasovnice enako zaznamovane; te glasovnice smo poslali našim poslancem. Druge glasovnice so bile pa drugače zaznamovane s pečatom na drugem mestu in drugače obrnenim; na tak način je mogoče imeti v razvidnosti tudi na stotine glasov.) — Rekla mu je tudi dalje, da vsa reč je dogovorjena z gospodi na glavarstvu, ni se mu torej ničesa bati. To je Filipiča premotilo, da je glasovnice sprejel, ali dosegel ni ničesa; glasovnice so mu ostale in zdaj so v naših rokah, da imamo ž njimi neoporečen dokaz, pod kakimi odnošaji so se vršile zadnje državnozborske volitve. — Daljnega komentarja ne pišemo, ker je nepotreben; čitatelji naši si lahko raztolmačijo vse ostalo. — Vprašamo le: Ako bo poklican na odgovornost ubogi Filipič, ki je le žrtev spletkarstev v znanih krogih, ali naj ostanejo nekaznovani tisti, ki so organizovali takó nečuveno volilno korupcijo? Ta ima gospod Vidulič dovolj hvaležnega posla, da nastopi z vso odločnostjo v obrambo veljavnih zakonov. Mi mu bomo pozorno sledili.

Kdo izziva in napada? — Preteklo soboto zvečer je šlo sedem Solkancev domov po Blanči. Srečali so na potu okolu trideset Goričanov, kateri so jih ustavili in začeli siliti, naj vpijejo „Evviva“; ko pa ti niso hoteli vstreči njih vroči želji, žugali so jim s pestmi in tudi napadli. Ali Solkanci so si mislili: ne bodimo leni in pokažimo jim, da smo na slovenski zemlji. Izvili so trem Lahom nožiče iz rok, s katerimi so morda nameravali rezati slovenske trebuhe, ako bi se pustili; a ni se jim posrečilo. Druge so pa pognali v beg; in dirjali so proti Gorici, kakor njih bratje prostovoljci na Grškem v brzovlak. Pa naj še kdo reče, da niso korajžni ti naši miroljubni sosedje. Izzivati seveda znajo, a nič drugega; in kdo je potem vsega tega kriv? Vsa krivda zvali se na slovenska pleča!

Kako so usmiljeni! — Na našo vest v zadnji „Soči“ pod tem naslovom smo dobili pojasnilo, da je bila prva oseba, katera je pomogla onemu nesrečnemu Renčanu — Slovenka Frančiška Rijavec in ona ga je spravila zopet k peku g. Budinji, ki je doma iz Dornberga. (Ako on slovenski čuti, tega ne vemo.) Pri tem gospodu je bil nesrečni mladenič od 6¾ zvečer do 3. ure zjutraj in od tod odpravljen v bolnišnico. — Iz tega je zopet razvidno, kako zavijajo laški poročevalci v svojih časopisih!

Vse je le „Izzivanje“. — Nekaj vrtojbenskih fantov se je peljalo v nedeljo popoldne k veselici v Podgoro; vedli so se povsem odlično, le popevali so polglasno in — slovenski. Pri gledišči kavarni jih redarji ustavijo in odženó na glavarstvo, goriška mularija pa je veselja vriskala. — Ves prizor so opazovali iz prvega nadstropja trije visoki dostojanstveniki, ki so se škandalizovali nad takim postopanjem redarstva; vsi pričajo, da fantje so se vedli vseskozi dostojno in da je bil neumesten vsak korak redarstva. Visok vojaški dostojanstvenik je celó kričal na redarje, naj pusté fante v miru. — Evo, takó se nam godi pod vlado goriškega trijumvirata.

Kdo dela nemir in draži. Pišejo nam iz Kromberga: Naši mladeniči so se vračali domov minolo nedeljo iz Gorice. Kakor je že njih navada, so polglasno peli in — sevé — govorili le slovenski. Ko so šli mimo gostilne „All' Acquedotto“ na mirodvorski cesti, je nekdo zalučal kamen za njimi. K sreči, kamen ni zadel nikogar. — Kaj bi se bilo lahko zgodilo, da so mladeniči reagovali? Na to vprašanje naj odgovorijo oni, kateri vedno trdijo, da so le Slovenci izzivalci!

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ zavode je daroval gosp. Karol Drašček, pek na Kornu in v semeniški ulici, 10 gld. — Za brzojavko, so darovali: Jedini slovenski mesar v Gorici Peter Mozetič 2 gld. Anton Drhec 1 gld. Jožef Budin, župan z Grgarja 70 kr. — Po 50 kr.: Jurij Može, P., Loverčič, Pečenko, Ivan Gorjup, Ivan Dekleva, Franjo F., dr. Rojic, dr. Tuma, Andrej Jakil, Klanjšček, Anton Koren, Anton Grauner, Jožef Radikon, Karol Figel, Alojzij Gorjup, Dinko Pavletič, Anton Klančič, Martin Poveraj, Anton Fon, Ivan Reja, Domoljub, Zorn, N. N. Čavnar, W. D., M. F., A. T., Mašera, Marušič, Ličen, Jožef Koršič, Matija Koršič, Č-r, Kopač, Dr. K., pek Trampuž iz Gosposke ulice, Franjo Drašček, Štefan Kofol, Anton Zerga (?), Gril, S-l, Mozetič, N. Vodopivec, Ivan Hausner, Simon Valtrič, pl. Locatelli, Franc Pavletič, Podgorski in Ivan Suda. — Po 40 kr.: Lipša, A. Podgornik, Orestes-Pylades, Križman. — Po 30, 20, 10, oziroma 5 kr. so darovali: Jerkič, Lokar, Jeretič, Premrov, Simčič, Plater, Katnik, F. Jakil, Fonovič, Hribovič, Prelesnik, Narod, Vuga Janez, Slovenec, N. N., Maričkoslav, Dominik, Josip Dekleva, Josip Music, Seljan, Veko-Viktor, Zlatko Ljasib, Anton Možgon, Jakob Janež, Ivan Gorkič, Josip Pavletič Mirno, Franc Babnik, Ivan Rejevič, Selski, Andrej Vogrič, Josip Prezelj, Janez Zorn, Ambrož Furlan, Ivan Premrov, Josip Tomažič, Dr. Čepovanec, Rodoljub, Živko Slokar, Baškin, Fran Simčič, Franjo Pavliček, Ivan Mozetič, Karol Lutman, Ferdo Tolminski, Princič, Alojzij Bucik, Bajt, Filip Valentinčič, M. Brezigar, Anton Nanut, Rafael Droč, Ferjančič, Stefan Podgornik, Ivan Meljavec, Zdravko Crničan, Franjo Kaučič, Josip Timprič, Anton Jug, Mihael Zimic, Miro Premrov, Bregantič, Kocijančič Jožef, Bufulin Matej, Jernej Velikonja, Franc Mučič, Mihael Sterk, Matija Leban in Janez Pavlin. — Košir Vinko v Trstu 1 gld. — Lenarčič Karol v Kanalu 50 kr. — Debenjak Jožef v Kanalu 50 kr. — Košir Jožef v K. 50 kr. Podbršček Anton v K. 50 kr. — Martin Šuligoj v K. 20 kr. — Podbršček Jožef v Deskli 10. kr. — gld. 4·29 so zbrali solkanski fantje v gostilni g. župana na dan poroke novega slovenskega odvetnika dra. Al. Franko-ta z velec. gospico Gabrijelo Doljakovo in sicer, da s tem počaste spomin njiju poroke. — Č. g. Josip Strancar kurat v Štanjelu 5 gld. za Slogo (in 5 gld. za sl. „Alojzevišče“.) — Goriški „vrani“ zložili gld. 1·52 za pesmico „Le pustite“. — Pri prepiru radi slov. užigalic, ker jih ni bilo na mizi v neki krčmi, nabral Fr. Vogrič 1·70 gld. — Župnik Josip Primšar v Podmelcu 5 gld. — Anton Obidič 2 gld. — Od dohodka pri veselici v nedeljo dne 9. t. m. v Podgori 100 gld. — Slovenske deklice iz Oseka v nedeljo v Podgori izročile po L. Badalič 2 gld. — Valantič Ana 50 kr. — Neki gospod v Podgori 20 kr. po gospici Likarjevi. Prašnikov pipček 3 kr. — Za pesem „Le pustite“ in „Deset narodnih zapovedij“ daroval gostilničar Gorjanc (pri Attemsu) 50 kr; trije Kanalci 70 kr; Anton Reje nabral v Podgori gld. 3·55½, a gosp. M. pa celo gld. 9·58. — Ker se niso udeležili podgorske veselice so darovali 2 gld. B., L., P. in S. — Nabrali fantje v Pevmi 9. t. m. gld. 4·24. — Preostanek za godbo ob Kristovem vstajenju v Pevmi gld. 2·50. — Prof. Žnidarčič 1 gld.

Svoji k svojim. — Pod tem naslovom piše „Edinost“: Večkrat smo že pojasnjevali, kako si tolmačimo mi geslo „Svoji k svojim!“ Naše stališče je tako: slovensko ljudstvo naj kupuje le pri svojih trgovcih, a trgovci naj gledajo, da z dobro postrežbo, primernim blagom in primernimi cenami omogočajo ljudstvu praktično izvrševanje načela „Svoji k svojim!“

Rekli smo bili tudi, da bi bilo krivično zahtevati od našega ljudstva, da mora kupovati od svojih slabeje blago in za više cene. To izjavo našo treba razumeti cum grano salis, to je, ista ne more veljati za vse slučaje. Iz Gorice se nam poroča na primer, da so goriški Italijani začeli ponujati svoje blago za vsako ceno z očitnim namenom, da bi uničili konkurenco od slovenske strani. V takem slučaju je postala seveda stvar drugačna, kajti od slovenskega trgovca ni smeti zahtevati, da bi dajal blaga pod ceno, ker bi s tem uničil samega sebe. V tem slučaju moramo zahtevati od našega ljudstva, sosebno pa od malih trgovcev po deželi, toliko požrtvovalnosti in toliko rodoljubja, da se ne dajo premamiti po tem laškem manevru, da bi iz malenkostne dobičkarije grešili zoper svojo narodno dolžnost

in ovirali zapričeto delo za osamosvojenje naše na gospodarskem in trgovskem polju. Slovenski trgovec je storil svojo dolžnost v polni meri, ako nudi poštenega blaga po poštenih cenah. Več ni smeti zahtevati od njega. Sosebno ne moremo zahtevati, da bi se spuščal v divjo konkurenco, da bi razmetal svoje blago za nizke cene in v svojo očividno izgubo. Kakor da bi ne hoteli, da bi se trgovec brezvestno okoriščal na našem ljudstvu, zlorabe geslo „Svoji k svojim", Tako pa tudi ljudstvo ne sme zahtevati od trgovca več, nego more nuditi. V tem zmislu moramo opominjati slovenske odjemalce kar najzaresneje, da naj nikar ne gredó v past, ki jim jo nastavljajo sedaj Lahi s svojimi sramotno nizkimi cenami! Laški veliki trgovci so navihani in vedo, kaj delajo. Oni si mislijo in računijo: dajmo jim, nevednim ščavom, sedaj nekoliko ugodnosti, dokler ne bode uničena slovenska konkurenca, potem, no potem, ko bodemo mogli zopet diktirati cene, nam že povrnejo z bogatimi obrestmi, kar smo jim — posodili. Še enkrat torej, slovenski odjemalci po deželi: ne dajte se varati in mamiti po laškem manevru, po nizkih cenah, ki vam dado le hipnega dobička! Ostanite vztrajni, ustvarite trdno organizacijo! Zadovoljni bodite, ako vam veči slovenski trgovec nudi poštenega blaga za primerne cene! Ako bi se dali premamiti po nizkih cenah, zagrešili bi se tudi zoper svojo lastno korist, ako bi bili tako nespametni v tem resnem trenotku, ko smo začeli imponovati nasprotniku, ko se je jel isti tresti v strahu, da so minoli tisti časi, ko je po svoji volji izžemal naše ljudstvo, ako bi v tem trenotku, ko smo jeli resno misliti na gospodarsko osamosvojenje, dali voditi od malenkostne sebičnosti. Pokažite Slovenci, da znate stati na višini svoje naloge! Gorje, ako se pokažemo majhne v velikih in resnih trenotkih!

O nepošteni konkurenci je pisal nekdo v „Edinosti" v našem smislu tako-le:

„Rekel sem, da ste mi ugodili posebno, da ste v zadnjem izdanju napisali nekoliko komentarja o zahtevah, ki jih slovensko ljudstvo opravičeno sme staviti do slovenskih trgovcev in obrtnikov. Kar se dostaje poštenosti, solidnosti in kulance, o tem ni zgubljati besed, kajti teh svojstev moramo absolutno zahtevati od naših trgovcev. To je točka, ki stoji in kateri ni treba pojasnil. Drugače pa je glede cen. Tu je res trebalo pojasnila, da ne bi naše ljudstvo imelo krivih nazorov in da ne bi v svoji zmoti stavilo preranih zahtev.

Tu treba razlikovati med normalnimi in nenormalnimi odnošaji. V normalnih odnošajih, to je, dokler slovenski trgovec ne pretituje konkurenčnega boja, dokler se namreč boj ne dotika one meje, kjer se pričenja očividna zguba za prodajalca, dotlej mora konkurirati tudi slovenski trgovec. To smemo in moramo zahtevati od njega! V toliko mora biti usposobljen za konkurencijo tudi slovenski trgovec. In kolikor ni, mora se usposobiti po združenju in pametni organizaciji. Ako bi ne zahtevali tega, bi le razrajali naše trgovce in obrtnike, da bi lahkomišljeno grešili, zanašaje se na namišljeno dolžnost slovenskih kupovalcev, zahajati le k njim, k slovenskim trgovcem. A to bi slednjič škodovalo trgovskemu stanu samemu, ker bi mu nedostajalo one skrbi, one ambicije, ki ga v prvi vrsti more vspodbujati do usposobljenja na konkurenčni boj. V normalnih odnošajih torej mora gledati slovenski trgovec, da je sposoben za konkurenco, ne le glede kakovosti blaga, ampak tudi glede cen.

Drugače je v nenormalnih odnošajih, to je, ko je slovenski trgovec jel tirati konkurenčni boj do one meje, kjer se pričenja očevidna zguba. Taki odnošaji so menda nastopili na Goriškem. Laški trgovci vidijo, da to pot stoje stvari resno, in — zbali so se. V tem strahu hote brškone posezati po obupnem sredstvu: po skrajni konkurenciji glede cen. Žrtvovati hočejo kolikor-sibodi, da le odvrnejo pretečo jim nevarnost. V vojni ni, da bi vojskovodja skopuliral z denarjem. Jedini cilj pred očmi mu mora biti — zmaga! Saj po zmagi mora plačati odškodnino — premaganec! Tako računijo tudi laški trgovci: „ne plašimo se hipnih zgub, katere bodo morali, ako zmagamo mi, itak plačati — Slovenci! Zmage, zmage torej, za vsako ceno!"

Ne to polje ne moreta in tudi ne smeta slediti slovenski trgovec in obrtnik. Do one meje, kjer se pričenja očividna zguba, morata biti usposobljena za konkurenco tudi slovenski trgovec in obrtnik in slovensko ljudstvo sme zahtevati tega: nikakor pa nimajo slovenski odjemalci pravice zahtevati, da prestopita preko te meje, da pričneta tržiti z izgubo! Bog ne daj! To bi bilo pogubno, to bi bilo pričetek poloma in katastrofi in posledica bi bila, neizogibna posledica: povrnitev v brezpogojno odvisnost od neslovenskih trgovcev.

V takih odnošajih, ko neslovenski trgovci tirajo konkurenco od noža, do uničenja, se mora slovensko ljudstvo pokazati razsodno, bistroumno, da vidi in spoznava nevarnost, ki mu jo nastavljajo nasprotniki! V takih slučajih mora pokazati ljudstvo, da ume svojo patrijotiško dolžnost. Skratka torej, dokler neslovenski trgovec prodaja po normalnih, primernih cenah, dotlej mora konkurirati z njimi tudi slovenski trgovec; kakor hitro pa prvi jame prodajati v izgubo, bilo bi krivično zahtevati od druzega, da mora slediti prvemu na ta opolzka tla, kjer bi ga čakala le poguba. Slovensko ljudstvo naj nikar ne prezre dejstva, da si mi še le ustvarjamo svoj trgovski stan. V takem stadiju ne smemo tirati vratolomne špekulacije in konkurencije, ampak stvar se mora razvijati postopno, zdravo, solidno. Sedaj pa naj še enkrat pristavim svoj ceterum censeo: mi Slovenci ne smemo pozabiti ni za trenotek, da je z našim gospodarskim bojem tesno spojen tudi narodnimoment. Rodoljubje pa zahteva vsikdar nekoliko požrtvovalnosti. — Letos je naše ljudstvo podalo lepih izgledov rodoljubja. Ta plamen naj je spremlja tudi na gospodarskem polju, da po svoji požrtvovalnosti pripomore našim trgovcem in obrtnikom, da srečno prebijejo zapričeti gospodarski boj — boj za osvobojenje iz odvisnosti od tujega kapitala! Potem se bodo stvari razvijale dalje same po sebi tudi v kupčijskem življenju. Voditeljem pa kličem: na delo, hitro delo, za organizacijo in usposobljenje za konkurencijo!

Lep odzdrav! — Dekla nekega Slovenca je šla v prodajalnico Laha M., po neko potrebno reč. Ko je odhajala, je pozdravila „Z Bogom!" Eden postrežnikov v prodajalnici ji je odgovoril ironiški „živio", drugi kulturonosec pa je uporabil kot odzdrav lepozvočni cvet italijanske prosvete na koncu devetnajstega stoletja — namreč v italijanskih zagrizenih krogih visokočislano besedo: „merda!". — Upamo, da ta odzdrav tudi nekaj pomore do tega, da se bodo ogibali Slovenci nasprotnih prodajalnic!

Kako so uljudni. — 11. t. m. je stalo šest Slovencev pod okni Marzinijeve hiše v semeniški ulici. Razgovarjali so se sevé slovenski. To pa ni ugajalo neki osebi v drugem nadstropju, kajti ni si mogla drugače pomagati, da jih odpodi izpod okna, nego s tem, da je dvakrat pljunila na njih in enega opljuvala. Tako se nam godi v Gorici!

Ne marajo v službo avstrijskih izsluženih vojakov. — Neki Slovenec, ki je služil devet let pri mornarici v Pulju, je šel vprašat službo v mestno kopališče, kjer so potrebovali plavanju veščega moža. Prišedši tje, se je predstavil in poprosil za službo. Prvo vprašanje do njega je bilo: kake narodnosti je? Ker je odgovoril, da je Slovenec, so ga odslovili, češ, za Slovence nimajo službe. Mož je odšel in si mislil: zakaj sem služil državi devet let, ko ne dobim službe, kojo bi morali dobili v prvi vrsti le Avstrijci? — Radovedni smo, ali bo tak Avstrijec oni, katerega gotovo sprejmo v mestno službo!

Za „fovč" 24 ur zapora. — Nekateri mladeniči iz Brd so došli na vojaški nabor z navadnim „fovčem" v žepu. Vsled tega so dobili na giavarstvu po 24 ur zapora. Mladeniči podajo seveda utok. — Takó daleč smo dospeli v Gorici!

Konstatovanje čina. — V nedeljo 9. t. m. šla je trojica Slovencev mirno po ulici „Cipressi". Blizu Šaplove krčme bili so pa izzivani na nečuven način.

Sin tega krčmarja vpil je za mimogredočimi: „Questi porchi di sclavi, viva Gorizia italiana, morte ai sclavi opponeve, se gavè coraggio?!" — Poznamo mnogo Slovencev, posebno Vipavcev, ki zahajajo v to krčmo. Rotimo jih, da ne prekoračijo nikdar več nje praga. Rojaki, ali hočete podpirati take osebe, ki vam želijo — smrt?!

Velika zaloga za sladkor, kavo in sploh vse kolonijale se otvori v Gorici do 1. junija. Velika slovenska tvrdka otvori tu za Slovence na Goriškem svojo podružnico, ki bo mogla ne le tekmovati z vsakim sedanjim trgovcem, ampak bo še veliko ugodniša v vsakem oziru. Že zdaj naroča ta tvrdka nad tisoč vagonov blaga na leto, ima najboljše zveze, dovolj kapitala, je torej kakor nalašč za nas goriške Slovence. — Toliko za danes. Podrobnosti bodo naznanjene odjemalcem na deželi s posebnimi okrožnicami. — Evo napredek! Naprej!

Tako je prav! — Pri dražbi lova za Miren in Rupo je položil 50 lir varščine Gaudencij Tosi. Rodoljubni gospod Andrej Jakil iz Rupe pa ni opustil lova iz svojih rok in ga je prevzel ukljub visoki ceni. — Takisto se je zgodilo tudi v Št. Petru. Tamošnji lov je stal lansko leto 64 gld., a letos so rastli domačini pri dražbi tako, da so ga dobili za 161 gld. Za istega so se potegovali posebno Blaž Lenaš in nekateri drugi Italijani.

Zima! — Pišejo nam iz Št. Viškegore: Pri nas pada danes 12. maja, od 6. ure zjutraj neprenehoma sneg! Mraz je kakor v zimi. Vse drevje je bilo z zelenjem in cvetjem krito — a sedaj je vse uničeno! Pričakovali smo dobro sadno letino — a današnji dan nam je uničil ves up. Sneg lomi drevesne veje in tudi žito na polju je vse poleženo! Bog pomagaj! — Isto nam poročajo iz Breginja. — Dobili smo dalje poročilo iz Bovškega: 12. t. m. smo imeli snega v najnižjem kraju, blizu Bovca 10 ctm na debelo. — Pošta čez Predel v Bole nam ni došla tri dni.

Pravijo, da kadar sneži pod Predelom v tem času, da je pričakovati veliko cvetlic in dobre letine za med.

Iz Dornberga je prišla v Gorico deputacija tamošnjega rodoljubnega županstva k predsedniku veteranskega društva v Gorici, g. Jacobi-ju, ter ga naprosila, da bi se postavil v Dornbergu Čehovinov spomenik, obljubivši zdatnejšo svoto denarja kot prispevek. — Gospod predsednik je sprejel deputacijo z njemu prirojeno ljubeznivostjo ter jo zahvalil za lepi namen, izjavivši da ne more ustreči želji, ker je že določeno, da se spomenik postavi v Branici. — Rodoljubni dornberžani so se na to poslovili od gospoda predsednika z nadejo, da v kratkem vidijo spomenik vsaj v Branici!

Ker dostojen spomenik stane veliko svoto, a se je dosedaj primeroma še malo nabralo, opozarjamo in prosimo pri tej priliki vse rodoljube in čestilce hrabrega Čehovina, naj podpirajo g. Jakobija, kateri je sprožil krasno misel postaviti Čehovinu spomenik, z prinosi, da bo zamogel napraviti junaka dostojen spomenik.

O priliki podgorske veselice so preplačali vstopnino: Po 5 gld.: Franc Pauletič iz Gorice in Jurij Mose. Po 2 gld. 50 kr.: Slokar iz Mirna in grofica Mat. Attems. — Dr. Tuma 2 gld. — Amalija Jušević, Marija in Jelena Medved gld. 1·70, Reja Ivan gld. 1·20. — Po 1 gld.: Joško Rovan, kurat Budin, vikar Mašera, Franc Pavletič, dr. K., Kocijančič in Premrov. — Po 50 kr.: Faganel Vinko, Črmelj Andrej, Poljšak Franc, Fon Anton, Brešan Franc, Bajt, Ferfila, Iv. Dekleva, dr. Rojic, Kafol, Vogrič in Fonović. — Hvala!

Probujena Primorska. — Pod tem naslovom smo sprejeli krasno pesem, katero priobčimo v prihodnji številki.

Izlet „Slovenske Čitalnice". — V nedeljo priredi Goriška Čitalnica svoj prvi izlet v Št. Maver čez Pevmo. Zbirališče pri prvem mostu ulice Sv. Klare. — Drugi udeležniki dobro došli!

Občni zbor ženske podružnice družbe Sv. Cirila in Metoda v Gorici bo v nedeljo 16. t. m. ob 3. uri popoldne z navadnim dnevnim redom v Slov. Čitalnici, na kar opozarjamo častite družabnice in rotimo k mnogoštevilni udeležitvi.

Občni zbor II. vojaško-veteranskega društva bode v nedeljo 16. t. m. ob 11. uri predpoludne v društveni dvorani.

Občni zbor Čitalnice v Vrtojbi bode dne 23. maja ob 4. uri popoludne v društvenih prostorih z navadnim dnevnim redom.

Svoji k svojim! — Na vestico pod tem naslovom v zadnji „Soči" smo prejeli od voznika Ivana Obleščaka (Mikarja) pojasnilo v tem smislu, da je on nakladal pri Pavletiču le tako blago, katero je prišlo po železnici, in sicer po naročilu nekaterih trgovcev v Tolminu. Isti trgovci so dali zdaj pooblastilo g. Hvaliču, po katerem se bodo posluževali zanaprej. Svoje blago pa je nakladal pri g. Kaučiču. — Vsakemu svoje!

Onim gospodom kateri so bili včeraj osem pri seji za ustanovo novega društva, se naznanja, da bo ustanovni zbor dne 23. t. m. v Slov. Čitalnici, in ne v nedeljo 16. t. m. K tistemu bodo povabljeni z posebnimi naznanili.

Poziv! Oni gospod, kateri je shranil za „Slogo" nabrani denar (gld. 3·66) na velikonočni ponedeljek v krčmi „pri Bruci" proti Solkanu, kakor tudi dotični, kateri je nabral v isto svrho na oljčno nedeljo v gostilni „pri orlu" 60 kr. — sta uljudno naprošena, da denar izročita na pravem mestu! Nekdo, ki je bil zraven.

Našel se je lovski pes. Kdor ga je zgubil, naj se oglasi pri g. J. Kenda, c. kr. gozdarju na Trnovem.

Priporočamo našim brdskim in drugim gostilničarjem na Tlominskem, kateri doslej še vedno odvzemajo pivo iz agencij, katere so nam nasprotne, naj taiste odpustijo ter podpirajo le naše domače, poštene založnike. Opozarjamo jih tudi na oglas g. Vančka ter ga toplo priporočamo v poštev. Svoji k svojim!

Veliko zalogo pisarniških in šolskih potrebščin ter kupigovezniico ima naš rojak g. Ant. Jeretič v Gorici, katerega toplo priporočamo. Opozarjamo na njegov oglas na četrti stranici.

Opozarjamo vse rodoljube na deželi naj strogo pazijo na svoje trgovce, posebno gostilničarje, kje kupujejo blago, oziroma vino. Znana sta nam namreč zopet dva slučaja — eden od Sv. Lucije in drugi v Gorici — da sta se poslužila slovenska gostilničarja zopet pri Lahih, kajti nista kupila vina ne pri Pečenku, ne pri Deklevi in tudi pri „Vinarski zadrugi" ne. Eden teh gospodov je celó zapustil vinarsko zadrugo! Zakaj tako? Drugi krčmar v Gorici pa samo za-se rad sliši geslo: Svoji k svojim! Zakaj ga on ne izpolnuje. Ako se bo to ponavljalo, pridemo na dan z imeni.

Razgled po slovanskem svetu.

Deželnozborske volitve na Hrvaškem. — V dobi od 19. do 21. t. m. se bodo vršile saborske (deželnozborske) volitve. V boljši uspeh pri istih sta se združili stranki neodvisna („Obzor.") in prava („Domov.") ter se bodeti mejsebojno podpirali. Postavili sta v 50 okrajih svoje kandidate. Boriti se bodeti morali proti zlorabi zakona od vladne strani in — celó proti „čistim" pravašem ali Frankovcem! Ti poslednji podirajo volilno slogo na vsej črti, kar ugaja le madjarski stranki. (Saj je Frank za to na Hrvaškem!) Ukljub slogi dveh opozicijskih strank se mi ne nadejamo mkakemu gotovemu uspehu — razun moralnega, — kajti proti takim sredstvom, kakoršne uporablja vladni aparat pri teh volitvah, se ne more boriti opozicija katera nastopa le s poštenim orožjem. Hrvaški časopisi so polni raznih opisov o zaporih neodvisnih volilcev, o kratenju volilnih shodov in sploh o nezakonitostih, katere so v navadi le na Ogerskem in deloma v Galiciji ter od laške strani v naši tužni Istri. Želimo bratom Hrvatom v opozicijskem taboru najboljše uspehe!

Železniške zveze v Dalmaciji. — Kakor mi na Goriškem, se morajo boriti za železniško zvezo z ostalimi pokrajinami Avstro-Ogerske tudi naši bratje Hrvatje v Dalmaciji. Železnica Aržano-Split menda ne pride več v poštev, ker ji nasprotujejo — Madjarji; zato pa se danes piše, da se vresnači železniška proga Dubrovnik — Erceg-Novi, katero menda želi sam Kallay in tudi drugi krogi iz strategiških ozirov. Kallay ima baje namen, zgraditi v Erceg-Novom tudi hotel z morskim kopališčem!

Srbski kralj Aleksander je bival nekaj časa v Cetinju kot gost kneza Nikolaja. V junaški Črnigori je bil sprejet sijajno in po stari navadi Slovanov, iz Cetinja je odpotoval čez Trst na Dunaj, kjer je bil sprejet od našega cesarja v avdijencijo. Z Dunaja se je povrnil v Belgrad.

Veliki srbski dobrotvor. — Miloš baron Bajić, nekdanji srbski poslanec na ogerskem zboru, je daroval 100.000 gld. za zgradbo srbskega gimnazija v Novem Sadu Srbski narod na Ogerskem ima res veliko dobrotnikov, mej katerimi zavzema odlično mesto tudi baron Bajić. Bog daj tudi Slovencem nekoliko takšnih baronov!

Razgled po svetu.

Državni zbor. — Po razpravi o nujnem predlogu glede jezikovnih naredeb za Češko in Moravsko, je bilo na dnevnem redu 12. seje dne 8. maja nadaljevanje razprave o zatožbi ministerstva. O predlegu so govorili poslanci: dr. Gross, grof Dubsky, dr. Menger, dr. Šušteršič, kateri je podal kratko izjavo v imenu slovanske krščanske zveze ter dr. Scheicher. Ker je poslanec Tyszkowski predložil konec razprave, ki je bila tudi sprejeta, sta bila izvoljena kot glavna govornika, in sicer za obtožbo dr. Kindermann, proti pa grof Falkenhayn. Prvi je govoril grof Falkenhayn, kateremu so v enomer vpadali v besedo nemški poslanci in proti koncu mu upili: Sramota itd. — Poslanec Kindermann je zagovarjal obtožbo na široko. Zbornica je prešla o predlogu na dnevni red z 203 proti 165 glasovi. — Po glasovanju sta prišla na dnevni red nujna predloga poslancev dra. Laginja, Spinčića in tovarišev ter dra. Gregorčiča, grofa Coronini-ja in tovarišev. Prvi je govoril dr. Gregorčič. (Glej govor na prvem mestu). — V isti seji so bili stavljeni še razni drugi predlogi in interpelacije ter so bile volitve v razne odseke.

V 13. seji 10. t. m. je bila na dnevnem redu pogodba z Bolgarsko, katera je bila odobrena. Proti koncu seje je bil predložen načrt zakona o spremembi nedeljskega počitka. — V 14. seji 11. t. m. je imelo priti na dnevni red nadaljevanje razprave o nujnih predlogih glede primorskih razmer; do tega ni prišlo saj se ve radi česa. V isti seji je odgovoril ministerski predsednik na interpelacijo italijanskih poslancev glede primorskih razmer in na ono poslanca Spinčića radi koperskih izgredov. Odgovor je bil soglasen poročilom deželne vlade primorske, namreč tak, da so bili vsemu uzrok le Slovani! Z odgovorom baje niso zadovoljni Italijani.

V legitimacijskem odseku državnozborskem sta tudi naša poslanca dr. Andrej Ferjančič in dr. M. Laginja. Ta odbor ima dolžnost preiskovati nezakonitosti, ki so se godile o priliki državnozborskih volitev. Upa se, da prideti najprej na vrsto volitev Bartolijeva in Mauronerjeva.

Državnozborske volitve na Primorskem pred zbornico poslancev. Verifikacijski odsek je nastopno razdelil poročevanje o državnozborskih volitvah na Primorskem, Poročilo o volitvi Hortisa se je izročilo dru. Laginji; poročilo o izvolitvi Laginje in Bartolija dru. Ferjančiču, ki je, kakor je znano, poročal svojedobno tudi o famozni volitvi Vergottinija; poročilo o volitvi Mauronerja se je izročilo dru. Laginji in ono o izvolitvi Verzegnassija Čehu dr. Dyku.

Dvoboj. — V soboto sta se dvobojevala češki poslanec Hofica, sotrudnik „Narodnih Listov" in rezervni častnik, z velikonemškim poslancem Wolfom, urednikom časopisa „Ostdeutsche Rundschau". Oba sta bila ranjena in prišla v zbornico z zavitimi ranami. Uzrok dvoboju je bil Wolfov govor proti vladnim jezikovnim naredbam v Češki in Moravski.

Grško-turški mir. — Neuspehi vojne mej Grško in Turčijo bo imel za posledico — mir mej obema državama. Iz Atene namreč brzojavljajo, ministerski predsednik je baje sporočil, da Grška prepušča svojo usodo velesilam. Te so začele takoj potrebne korake v dosego miru. Turčija zahteva tri milijone turških funtov odškodnine in še nekatere druge reči. Počakamo na izid!

O pariški nesreči poroča „Narodnim Novinam" njih dopisnik dr. Hinković. V svojem poročilu opisuje, da je ta nesreča razžalostila vse Parižane brez razločka stanu. Dalje pripoveduje junaško-požrtvovalne čine raznih oseb, posebno delavcev, ki so šli v ogenj, da rešijo življenje raznim osebam. Dva navadna delavca, potem ko sta rešila veliko življenj in bila celó sama poškodovana, sta odšla tihoma domov, niti ne pričakovaje nikake zahvale za njiju požrtvovalnost. Sedaj poizvedujejo po njiju imenih oblastnije, da jima se prizna zasluga. Tudi neštevilno drugih slučajev je bilo o prisotnosti duha nekaterih oseb, katere so pomagale do rešitve neštevilnim udeležnikom pri bazarju. Takih plemenitih in požrtvovalnih oseb se bodo spominjali v francoski zgodovini gotovo vsi točasni pisci!

Drobiž. — Pišejo, da pride v Trst k politični upravi nadvojvoda Oto. — Pri volitvah v upravne okrajne odbore na Dunaju so zmagali antisemiti na vsej črti. — V Bosiljevu na Hrvaškem je umrl grof Artur Nugent, tamošnji veleposestnik. — N. Ogerskem je umrl grof Nikolaj Esterhary, eden najplemenitejših ogerskih dostojanstvenikov. Vse svoje življenje in skoro premoženje je žrtvoval le za lepo, posebno gledališčno umetnost. On je bil ustanovitelj tudi ogerskega „Jokey-kluba". — V Karlovih Varih na Češkem je požar uničil dve nadstropji cesarjevega letovišča. — Bosanski nadškof Stadler je popolnoma okreval in se je že povrnil v Sarajevo. — Na Dunaju je bilo bosensko odposlanstvo, ki se je hotelo pritožiti cesarju radi nepravičnega razdeljenja bosenskih zemljišč, a ni bilo sprejeto. — Pred dunajskim sodiščem so se zagovarjali židje, ki so razprodajali loterijske srečke na obroke in ž njimi goljufali nevedno ljudstvo. Razprava je trajala tri tedne. Glavni njih vodja, neki žid Bardatsch, je bil obsojen na 4 leta, ostali pa na manjše kazni. Slovenci, ne kupujte srečk na obroke! — S 1. junijem odpravijo tudi na ogerskih železnicah zvonenje kot znak, da vlak odriva. — Veliki ruski knez Nikolaj Nikolajević je imenovan lastnikom 12. avstrijskega dragonskega polka. — Baronica Hirsch je darovala milijon frankov onemu dobrodelnemu društvu v Parizu, katero je bilo priredilo znani nesrečni bazar. — Neznane žrtve tega bazarja so bile pokopane slavnostno 8. t. m. v navzočnosti neštevilne množice udeležnikov, mej katerimi so bili vsi dostojanstveniki francoski ter zastopniki velevlastij. — Bolgarski knez Ferdinand nameruje odpotovati na Cetinje v drugi polovici junija. — V Siciliji je nagloma umrl pariški vojvoda d'Aumale. Obiskal je namreč tam italijanskega vojvodo d'Aosta. Mož je bil nad 80 let star. Naglo smrt je pospešila nesrečna pariška katastrofa.

Slovenski glas s Krete: Prejeli smo zasebno pismo katero priobčujemo v glavnih potezah: „Da vlada med avstrijskimi vojaki tifus in druge bolezni, kar prinašajo razni listi, je vse izmišljotina in laž. Oni so tam popolnoma zdravi in se jim prav dobro godi. Glavno nalogo imajo, vzdrževati mir med Grki in Turki; to jim da večkrat priliko občevati z obema sovražnikoma. Tako so morali 4. aprila pomiriti Turke, ko so šli v nekaj stotin broječem številu napadat Grke na poluotok Akrotiri (eno uro oddaljen od Sude in Kaneje). Turki so bili premagani; imeli so 23 mrtvih in 40 ranjenih. Drugi dan so obsedli Avstrijci mesto Kanejo (23.000 prebivalcev) in vzeli Turkom puške.

Od 10. do 20. aprila je bil na gori Akrotiri oddelek avstrijskih vojakov. Vsi admirali so sklenili, da turški vojaki morajo zapustiti svoja stališča; poslali so 2 bataljona nazaj v Kanejo. Avstrijci, Francozi, Angleži in Italijani so prišli na prvo mesto ustašem nasproti. Avstrijski oddelek je bil v prvih vrstah; ko je ta dvignil svojo zastavo, so začeli ustaši od veselja kričati „hurrà". Izza židov je vse mrgolelo. Bili so samo 600 korakov oddaljeni drug od drugega. Nadporočnik avstrijskega oddelka je šel celó do židovja ustašev in govoril z nekim grškim stotnikom. In tako so se pomirili.

Enak razgovor z ustaši je imel nekega dne polkovnik Guzek, ko je korakal z avstrijskim oddelkom v trdnjavo Izedin. Ko so jih ti zagledali, dvignili so precej belo zastavo v znamenje mirú. Pozdravljali so avstrijske vojake in jih vprašali, kodaj zapustó Turki Kreto. Rekli so jim tudi, da ne bodo na-nje streljali, ako jih pustó v miru. Ker so Turki mislili, da bodo avstrijski vojaki njih branitelji, se grozno jezé nad takim občevanjem z Grki. — Avstrijski vojaki so jako priljubljeni gostje vsem evropskim admiralom; osobito italijanskemu in nemškemu. — Preskrbljeni so z vsem; istrsko vino pijejo, katero vsi hvalijo, samo dobre pitne vode pogrešajo".

Henneberg-Seide 1

— nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), **porto- und steuerfrei ins Haus.** Muster umgehend. Doppeltes Briefporto u. d. Schweiz. **G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich**

Poslano.*)

Na prvi del poslanice v 16. št. „Soče", na-me naslovljene, odgovarjam to-le: Interkalarni račun župnije Šmarije od podpisanega 7. 3. 1891 št. 684 vis. c. kr. namestništvu v Trstu podani, od tega 14. 12. 1893 št. 10.805 likvidovani, je sl. c. kr. sodišče v Ajdovščini v t. l. pregledalo in se prošnji podpisanega odzvalo doslovno kot sledi:

„Št. 450.

Veleč. g. Josip Štrancar, kurat v Štanjelu.

V rešitev dotične Vaše prošnje z dne 23. aprila t. l. štev. 450, Vam podpisano sodišče v smislu § 110 k. p. potrjuje, da v predmetu Vašega upraviteljevanja župnije Šmarje se ni našlo povoda proti Vam sodnijski postopati v katerenkoli oziru.

C. kr. okr. sodišče v Ajdovščini, 26. aprl. 1897.

L. S. Gabrijelčič".

O drugem delu iste poslanice samo to: Res je, da sem dovršil gimnazijo, predno sem znal, da eksistuje orožnik v Ajdovščini g. F. Sartori, in predno je ta prišel, kakor je znano, v družino Štrancar iz Uhanj št. 7; res je, da sem drugo leto bogoslovja nastopil, predno sem imel najmanje razmerje ž njim; res je, da bode prisega g. F. Sartori-ja odločila, kdo propade v pravdi, on ali Marija Štrancar, njegova tašča; a s tem tem še ni vse končano; res je, da nisem do danes še nikdar koga tožil, ne tožen bil.

V Štanjelu, dne 9. maja 1897.

Josip Štrancar, kurat.

(Dostavek upravnistva. — Z ozirom na res preobsežno poslano g. Sartorija, kot odgovor na poslanico g. Strancarja, priobčujemo še to poslano, izjavljaje, da v ti zadevi ne sprejmemo več nikacega drugega poslanega. Gospodje naj se poravnajo na drugem mestu, kateri je nalašč ustanovljen za take reči).

*) *Za sestavke pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor nalaga tiskovni zakon — Op. ur.*

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze blagega sočutja, ki se nam je izražalo pri nedomestljivi izgubi nepozabljive soproge, oziroma matere ter neveste, gospe

Marije Vuga roj. **Jug**

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. V prvi vrsti se zahvaljujemo častiti duhovščini, nadalje g. pevcem za milo petje, g. uradnikom ter drugim odličnim osebam, vsem onim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se udeležili pogreba ter nas tolažili ob času dolge bolezni, ter zlasti ob smrti predrage ranjke, ter sploh p. n. občinstvu, ki je prišlo od blizu in daleč izkazat pokojnici zadnjo čast.

V Kanalu, 13. maja 1897.

Franc Vuga, soprog.

Marija, svakinja. **Francé,** sin.

Slovenci, podpirajte le svoje trgovce, obrtnike, zdravnike, odvetnike itd., držite se strogo gesla „Svoji k svojim“!

Deloljubne 59
osebe — povsod — katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod **„Zukunftsvorsorge“** Gradec, post. rest.

Fran Vaňek
priporoča svojo 148 (Cl.)
goriško pivovarno
na Goriščeku — **V Gorici** — Piazza Catterini

Pivovarna je zdatno razširjena ter urejena po najnovejši zahtevi. Kuha pivo po češki, dunajski in bavarski navadi in uporablja le češki hmelj in moravski slad.

Priporoča se p. n. gostilničarjem in zasebnikom v Gorici, v Brdih in na Tolminskem.

Zalogo za Brda ima gosp. Peter Russian v Korminu in gosp. Gottfried Degenhart v Campoloango za Furlanski del dežele.

Za svojo restavracijo išče spretnega in vešćega gostilničarja.

A. Casagrande
v Ajdovščini
trgovina z mešanim blagom na debelo in drobno
priporoča
izvrstna sredstva za zboljšanje in ohranjenje vina, najfinejši vinski šprit, modro galico in žveplo. Preiskuje se vina kemičnim potom. — Poduk brezplačno.
142 3-1

Zagotovljen in pošten zaslužek, morejo si pridobiti osebe vsakega stanu in v vseh krajih s prodajo postavno dovoljenih državnih papirjev in sreč. Ponudbe sprejema **Ludovik Österreicher, Budimpešta VIII. Deutsche gasse 8.** 110 10—2

Edina slovenska zaloga v Gorici!

C. kr. privilog. — krojni aparati.

M. POVERAJ
krojaški mojster in trgovec v Gorici na Travniku
v I. nadstropju in v hodniku
v h. št. 22.

Priporoča svojim rojakom na deželi in v mestu vsakovrstno manifaturno blago, gotovo perilo, dežnike, ovratnike, zavratnice itd. — Gotove možke obleke za vsaki stan po najnovejši pariški modi.

Blago prodaja tudi na meter tako po ceni, da lahko posluži vsakterega in sicer za možke obleke od 80 kr. naprej, za celo obleko (3·20 m) od gld. 2·50 naprej.

Sprejema naročila tudi za izdelovanje razuih oblek; odjemalcem blaga je prosto, dati si izgotoviti obleko tudi drugod. 64-9

Električno
izdelane kotle
ljudstvo rado kupuje,

ker so po ceni, lepši in gladkejši kot so kovani, ne smodijo, in se dajo laže in lepše snažiti. Ker so v pravem kraju zelo in enakomerno debeli in nikoder pretenjeni ali prebiti, bodo gotovo dvakrat trajnejši.

Vabim torej gospode kotlarje in trgovce, da si oskrbé svoje zaloge z mojimi kotli. 144 3-1

August Nussbaum v Ajdovščini.

Uršula Černovic
trgovka
v Raštelu št. 8. — **Gorica** — zraven Mose-ta
priporoča svojo
trgovino z drobnim blagom, in sicer: **čevljev** za odrasle in otroke, **slamnikov, dežnikov, palic, koncev, denarnih mošnjičkov, tobačnic, lul, kartač, češljev** itd. z besedo **vsakovrstno drobižno blago** (Kurzware). — Kot prava Slovenka se toplo priporoča svojim rojakom v Gorici in na deželi. 140

Rojaki! Pozor!
Gostilna „Pri petelinu“,
ulica Ghega t. 7. - v Trstu - blizu j. kolodvora

— Kaj gledate prijatelj?
— Ono krasno tablo tam se slovenskim napisom.
— Kdo je pa gospodar one gostilne?
— Naš rojak **Anton Vodopivec.**
— Toči dobra vina?
— Ne boj se prijatelj, tu dobi žejni najboljše vipavsko belo in črno vino, pa stare buteljke; lačnega postrežejo točno s kosilom in večerjo. Vse čedno in ceno.
— Ko se vrnem v Trst, pridem sam in pripeljem še druge k Petelinu.

Podpisani, kot edini slovenski
ključavničar ter tehtničar
v Gorici,
oznanjam, da sprejmem vsakovrstno popravilo, kakor tudi cimentiranje vag in stavljenje strelovodov po najniži ceni.

Delavnica se nahaja v ulici Ascoli št. 14. Priporočaje za obilno naročevanje beleži z odličnim spoštovanjem

Jakob Oblak.

Od davno že preskušeno, zdravstveno in lepotno sredstvo (za natiranje) v okrepčavo in ojačenje kit in živcev na človeškem telesu.

Kwizdov fluid
Varstvena znamka: kača (fluid za turiste hribolazce).

Z uspehom uporabljen od hribolazcev, kolesarjev in jezdecev v okrepčavanje in oživljenje po večjih napornih potih.

Cena: 1/1 steklenici a. v. gld. 1.—, 1/2 steklenice gld. —.60.

Pristno se dobiva v vseh lekarnah. 40 (g)

Glavna zaloga: Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Gabrijel Piccoli
lekarnar pri angelu
v Ljubljani, Dunajska cesta

Najvišje priznanje
na II. mednarodni farm. razstavi v Pragi 1896. London — Paris — Ženever 1892-1893.

Železnato vino
preizkušenega, zanesljivega učinka, ima v sebi lehko prebavljiv železnat preparat, kateri učinkuje pri slabotnih, na pomanjkanja krvi in na živcih trpečih osebah, priporočljiv posebno tudi za slabotne, blede otroke. 18 16-5

Deset gramov tega preparata ima v sebi 25 miligramov železnatega kislika in 10 miligramov izlečka iz skorje kineškega drevesa.

Lekarnar Piccoli v **Ljubljani** jamči za označeno, zmeraj jednako sestavo, potjena po kemični razkrojbi **dr. H. Hagerja** v Frankobrodu na Odri in **prof. Balt. Knapitscha,** zaprisiženega sodnijskega kemika v Ljubljani.

Steklenica imajoča pol litra velja 1 gld., 4 polliterske steklenice 3 gld. 60 kr., franko s poštnino vred 4 gld.

Naročila izvršuje lekarničar Piccoli v Ljubljani proti povzetju zneska.

Pristno brusko sukneno blago.

Jeden odrezek 3·10 m. dolg, zadosten za jedno možko obleko stane samo	gl. 3·10 iz dobre „ 4·10 „ „ 4·80 „	pristne
	„ 6·— iz boljše „ 7·75 iz fine „ 9·— iz finejše „ 10·50 iz najfinejše	ovčne volne

Jeden odrezek za črno salonsko obleko gld. 10.

Blago za vrhno suknjo, loden, Peruvienne, Doskings, blago za državne uradnike, fini Kammgarne in Cheviot itd. razpošilja po tovarniških cenah poznana, reelna 55 16—

zaloga sukna **Kiesel-Ambof v Brnu, Brünn.**

Uzorci zastonj in franko. Pošiljatve po uzorcih. Pozor! P. n. občinstvo opozarje se posebno, da se blago dobiva mnogo ceneje, ako se direktno naroči mesto pri prekupovalcih. Firma **Kiesel-Ambof v Brnu (Brünn)** razpošilja vse blago po resničnih tovarniških cenah brez dodatka rabata, kojega krojači dobivajo.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr, drž. svetinjo
Na lvovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjo

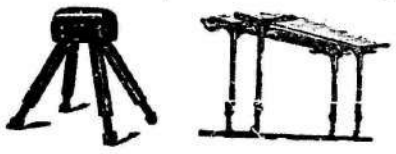

Tovarna uzornih telovadnih priprav
JOS. VINDYŠ-A,
v Pragi na Smihovu
(Praha-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.
se priporoča
k popolnemu uzornemu prirejevanju
sokolskih in šolskih telovadnic
po najnovejših pripoznanih in praktičnih sestavih.

V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočujočih spričal domačih in inozemskih.

Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerne, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Ceniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštnino prosto. 80, 52 —

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Svoji k svojim!
Ambrož Furlan
trgovec 141
z jedilnim blagom
na tržaški cesti 4 v Gorici
priporoča kavo, riž, sladkor, moko, žito, otrobe, vse poljske in domače pridelke.
Postreže vestno in po zmerni ceni.

Klobučar
Leopold Horvat
v Gosposki ulici št. 12 v Gorici
(zraven lekarne Gironcoli)
se toplo priporoča za blagohotno podporo svojim sorojakom v Gorici in po trgih na deželi. Klobuke izdeluje v lastni delavnici in prodaja po najniži ceni. Zagotavlja se poštena postrežba in dobro blago.

Pekovski mojster
Karol Drašček
na Korsu v Gorici
prevzema naročila za vsakovrstno najfineje in navadno pecivo, n. pr.
kolače za birme,
poroke, godove itd.
Vse izvršuje natančno po želji naročnikov in v 24 urah po sprejetem naročilu.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi. 125

Teodor Slabanja
srebrar v **Gorici,** ulica Morelli št. 17.

Priporoča se prečastiti duhovščini za izgotovljenje cerkvenih posod in orodij po najnovejem uzorcu in najniži ceni, kot: **Monštrance, kelihov, svečnikov,** itd. itd. Stare reči popravija ter jih **v ognju posrebreni in pozlati.** Da si zamorejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se po želji preč. p. n. gospodov naročnikov stavijo prav vgodni plačilni pogoji.

Strelovode iz bakra **v ognju** pozlačene najboljše izvajdbe, kakor tudi vsakovrstno enako popravo in pozlačenje priporoča tudi po najnižjih cenah. **Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštnine franko!** 16 (Cl.)

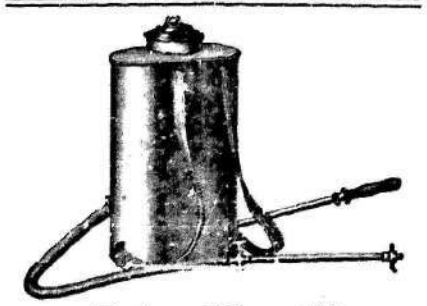

Peter Moretti
oskrbnik
Leop. Bolkove zaloge bakra
v Gorici
v ulici Caserma št. 3.
priporoča
bakrene, medene in druge izdelke.
Zaloga 138
delanega in surovega bakra, kotlov za žganje, trinih škropilnic, navadnih kotlov in bakrenih škafov, bakrenih plošč, štirivoglatih bakrenih kock, medenih in cinjastih naklepov in drugega raznovrstnega blaga.

ČEŠKA
delniška pivovarna
v Č. Budjejevicah
[Český akciový pivovar v Českých Budějovicích]
je urejen po najnovejših zahtevah
kuha vsa navadna piva za hitri izvoz,
kakor tudi 7 10 4
češko granatno 15° pivo
po pilzenjskem načinu.
Porablja edino le hmelj iz Rakovnika in Žatca in izborni moravski in češki slad.

Opozarja gostilničarje in pivce na svoje priznano dobre izdelke in se priporoča njih naklonjenosti.

Glavno zalogo ima Odo Pammer v Ljubljani.

Največjo zalogo vsakovrstnega papirja
ima
ANTON JERETIČ V GORICI
Semeniška ulica 3. — Za veliko vojašnico 15.
Prvi zavod za črtanje papirja, izdelovanje šolskih zvezkov, (pisank, risank itd.), trgovinskih knjig in kartonaž.
Prva in največja knjigoveznica
na Primorskem,
zaloga vseh v to stroko spadajočih tvarin, kakor: **lepenka, raznovrstno usnje, platno, papir, zlato, zapirala za molitvenike, lim, klej i. t. d.**
po najnižjih cenah.
Za poletni čas: Svetilke iz papirja (lampijone) v narodnih in drugih barvah.

Edina zaloga, za vsakega prepotrebne knjižice 145 12-1
„HITRI RAČUNAR“.
Prodajalnica tiskovin iz „Goriške tiskarne“ A. Gabršček.

Trgovec z vinom na veliko
Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 — **GORICA** — Via Giardino 8
12 Cl. priporoča
dalmatinsko vino iz Jelše in Šibenika,
potem
pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda 1
s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20.
priporoča
po nizki ceni slavnemu občinstvu
svoja pristna briška vina: rebulo, modro frankinjo in druga navadna črna vina, pridelke svojih članov.
Razpošlja na vse kraje od 56 litrov naprej.
Uzorce vin pošilja na zahtevo.

Ivan Domicelj
trgovec z jedilnim blagom
v Korminu
na glavnem sadnem trgu (bivša hiša Pallova)
priporoča svojim rojakom
sladkor, kavo, riž, olje, kamenooolje, moko, otrobe, vsakovrstne sveče iz Kopačeve tovarne, potem špirit vinski in domače žganje. Dalje prodaja vitrijol (modro galico) in pravo romunsko žveplo za trte.

Vse prodaja po tako zmerni ceni, da se ne boji tekmovanja (kunkurence). 143

Zaloga piva
iz
prve kranj. eksportne pivovarne
T. Fröhlich-a
na Vrhniki pri Ljubljani
v Rabatišču 18. - **GORICA** - via Rabatta 18.

Priporoča se p. n. gg. gostilničarjem in zasebnikom v mestu in na deželi.

Prodaja izborno pivo v sodčkih po 1/1, 1/2, 1/4, 1/8 Hl., in v steklenicah po 1/2 L.

Steklenice pridejo iz pivovarne napolnjene, pasterizirane in plombirane.

NB. Gledé cene in dobrote piva se ne bojim konkurence.

Rojakom v mestu in na deželi se toplo priporoča z geslom:
Svoji k svojim!
st 5-3 **Joško Rovan,** vodjnik pivovarne.

Edina slovenska
spedicijska poslovnica v Gorici
za uvoz in izvoz blaga
v ulici Morelli štev. 12. pri tleh.

Ob času kupčije s sadjem bode uradoval spedicijski uradnik na kolodvoru, na kar se opozarja sl. občinstvo, da se obrne zaupno do njega.

Slavnemu občinstvu se priporoča za blagohotna naročila v smislu gesla
„Svoji k svojim“ 126
udani
Gašpar Hvalič, lastnik.

Anker 25, 25-16
Liniment. Capsici compos.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano kot **izvrstno bol ublažujoče mazilo;** za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to **splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo** vedno le
Richterjev Liniment s „sidrom“
kot edino **pravo** in vzame le tako steklenico, ki je previdena s „sidrom“ kot znano zaščitno znamko.
Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.